

Planski cilji se ne uresničujejo

Ko je zaključeno določeno obračunsko obdobje, se vedno vprašamo, kako smo poslovali, predvsem pa, kakšni so bili naši rezultati v tem času, ali smo izpolnili planske cilje, kje zaostajamo in podobno. Ta in še marsikatera vprašanja se pojavljajo na zborih, samoupravnih organih in razgovorih med delavci, kajti večina delavcev je živo zainteresirana, da so rezultati v TOZD, kjer delajo čimboljše, ker le tako bodo tudi njihovi osebni dohodki primerni, saj so v celoti odvisni od rezultatov. Tako je zapisano v samoupravnem sporazumu in tega osnovnega načela bi se morali zavedati na vsakem koraku.

Že na začetku leta ob izdelavi letnega plana je bilo jasno, da bo leto 1979 za naš kolektiv težko, da bomo le s skrajnimi naporimi dosegali toliko primerne rezultate, da bi še vedno nekaj ustvarili za prepotrebno modernizacijo tehnologije in izboljšanje delovnih pogojev po vseh TOZD. Sprejeli smo akcijski program, ki je predvideval ukrepe za izboljšanje na vseh področjih, tako na izpolnjevanju kot tudi na stroških, predvsem v smeri racionalnejše porabe in ne nazadnje na trošenju delovnega časa, ki stalno kaže zelo neugodno strukturo. Vendar po devetih mesecih ugotavljamo, da se je k temu pristopilo s premajhno resnostjo in odgovornostjo, zato ni povsod prinesel tistega, kar se je od njega pričakovalo.

Devetmesečni rezultati za večino TOZD, kot celotno DO torej niso ugodni. Vzroke za tako

stanje lahko iščemo v dveh smereh:

1. Eksterni (zunanji), ki so se odražali v nenehni rasti cen materialov, ki v strukturi kalkulacije predstavljajo večji del stroškov. Povečanje cen se je predvsem odrazilo v zadnjem tromesečju, kar je v nekaterih TOZD zelo neugodno vplivalo na doseženi finančni rezultat, ki se je ponekod celo zmanjšal iz prvega polletja. Na drugi strani pa nam samoupravni sporazum ne dovoljuje povečanja cen, ker so cene naših proizvodov izkoriščene do zgornje dovoljene meje. V zadnjih dveh letih torej le za malenkostne popravke prodajnih cen, kar je razumljivo, da se s tem ne more pokriti vseh povečanih stroškov poslovanja, ki so v glavnem posledica nenehne rasti cen.

2. Interni vplivi, ki se predvsem odražajo v nedoseganju

plana proizvodnje v zelo neugodni strukturi trošenja delovnega časa in končno tudi v delno povejanih potroških materiala in časa, kar je vse skupaj

tudi v precejšnji meri vplivalo na rezultate.

Za celotno obdobje pa je značilno, da prodaja ni predstavljala nikakršnih problemov, razen v prvih mesecih na montažnih objektih. Zato je velika škoda, da ni bilo več proizvedenega, ali vsaj dosežen proizvodni plan, ker bi si s tem znatno izboljšali poslovni rezultat.

Kakor so bile posamezne TOZD uspešne v devetih mesecih, nam daje najboljšo primerjavo ustvarjeni dohodek na zaposlenega delavca, ki je bil sledeč:

TOZD Prim pred. lesa, senčila, Predvor	154.070,38
TOZD Proizv. oken in vrat, Šk. Loka	137.103,86
TOZD Proizv. oken Jelobor, Gor. vas	172.780,54
TOZD Gradnja montažnih objektov	96.119,24
TOZD Trgovina	235.785,70
Delovna organizacija	149.071,98

Vsekakor boljše in edino normalne rezultate sta dosegla TOZD Trgovina in TOZD Jelobor. Vse ostale TOZD precej zaostajajo za planom, v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta pa za 5 do 9 %. Tudi celotna delovna organizacija ima (Nadaljevanje na 2. strani)

Vodič Silvo Ovsenik razlaga zbranim zgodovinske dogodke na Robežu vse tja do razstrelitve spomenika dela nemških skrajnežev 16/9-1973 in poteka do obnovitve spomenika 24/10-1976. Več o izletu na Koroško v notranjosti časopisa.

Planski cilji se ne uresničujejo

(Nadaljevanje s 1. strani)

zmanjšani ustvarjeni dohodek za 4 % v primerjavi s preteklim obdobjem.

Kaj je vplivalo na zmanjšani ustvarjeni dohodek?

Celotni prihodek je bil dosežen v primerjavi s planom 93 %, v primerjavi s preteklim letom pa za 21 % višji. Vendar pa se takoj ugotovi, da so v tem času porabljena sredstva višja za 29 %, kjer je iskati vzroke v dražjem poslovanju zaradi višjih cen in potroškov, predvsem, če se ozremo na materialne stroške, ki so višji za 33 %, v precejšnji porastu so tudi zakonske, samoupravne in pogodbenne obveznosti, kar pa je v končni fazi vse vplivalo na ostanek dohodka — akumulacije, ki je dosežena v tem obdobju za 11 % manj, kot predvideva plan, oziroma za 51 % manj, kot v istem obdobju preteklega leta. Z akumulacijo 2,1 stari milijardi, ki sta bili doseženi v tem času, res ne moremo biti zadovoljni. Kajti zavdati se je potrebno, da bodo taka sredstva komaj zadostovala za formiranje potrebnih skladov skupne porabe in rezerv, da praktično za investicije ne bo ostalo ničesar. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da so pred nami ničak obetavni meseci, predvsem glede proizvodnje, na katero bodo naraščajoči izpadi zaradi bolezni, ki je še vedno v porastu in precej neizkoriščenih letnih dopustov, ki verjetno ne bodo izboljšali rezultatov, doseženih v devetih mesecih.

Zopet se moramo vprašati, kje iskati vzroke za tako slabo doseženo akumulacijo?

1. Vsekakor je največji vpliv v porabljenih sredstvih, ki so skokovito naraščali zaradi nenehne rasti cen.

2. V izpadu proizvodnje, predvsem akumulativnih proizvodov, kot so okna, kjer gre skoraj že za dvomesečni izpad.

3. Zaradi zelo neugodne strukture delovnega časa, ki je bila v devetih mesecih dosežena že izpad 50 % v prid izdelavnih ur. Boleznina do 30 dni je porasla za 26 % in to je tisti del, ki jo plačuje DO, kar povečuje stroške poslovanja in zmanjšuje proizvodni plan.

4. Seveda, na rezultate celotne DO je veliko vplivala ustvarjena izguba na montažnih objektih, ki se je v zadnjem tromesečju še povečala zaradi neplačane realizacije.

Da se še enkrat vrnemo na interne vzroke slabih rezultatov, to je tistih znotraj DO, ki so imeli precejšen vpliv na končne rezultate, za katere se lahko trdi, da bi se jih z odgovornejšim ponašanjem, marsikoga izognili, predvsem, če bi resno pristopili k izvajanju akcijskega programa.

1. Izpad proizvodnje v TOZD 1, 2, 4, predvsem se je odrazilo v TOZD Proizvodnja okne in vrat zaradi izpada akumulativnejših proizvodov (okna). TOZD Gradnja montažnih objektov je

imel velik izpad v prvem polletju, kar pa je v drugem tromesečju znatno izboljšal.

2. Izpad prodaje montažnih objektov v prvem polletju, kar je značilno še tudi za mesec avgust. Šele v mesecu septembru je prodaja znatno narasla, seveda, s čemer pa ni mogoče pokriti celotnega izpada prvega polletja. Sanacijski program tako rešitev nakazuje do kraja leta.

3. Neplačana realizacija ob zaključku devetih mesecev, ki je značilna za TOZD Trgovina in TOZD Gradnja montažnih objektov. Če ne bi te postojale, bi TOZD Trgovina imela še znatno boljše rezultate, TOZD Gradnja montažnih objektov pa ne bi v taki meri povečal izgube, zato je ravno neplačana realizacija eden od bistvenih vzrokov tako povečane izgube na TOZD Gradnja montažnih objektov.

4. Prenizka zaposlenost v primerjavi s planom, kar se odraža predvsem na TOZD Proizvodnja oken in vrat in TOZD Gradnja montažnih objektov in je v precejšnji meri vplivalo na doseganje fizičnega obsega proizvodnje predvsem na TOZD Proizvodnja oken in vrat, koder je tudi zelo problematična struktura delavcev.

5. Neracionalno trošenje delovnega časa. Neprestano se večajo izpadi in tudi režijske ure so v porastu, struktura delovnega časa je v nekaterih TOZD zelo neugodna, kar še zlasti velja za TOZD Gradnja montažnih objektov. Boleznina je v stalnem porastu in to predvsem tista do 30 dni, ki zelo neugodno vpliva na normalen potek proizvodnje.

6. Slaba organizacija dela, kar zopet velja predvsem na TOZD Gradnja montažnih objektov, kjer se občutno odstopa od osnovnih načel industrijske proizvodnje, ki jo tako poudarja srednjeročni plan.

7. Neodgovornost do delovnih nalog, kar je predvsem vidno pri mer ne zaostajajo tudi strokovne službe v DSSS. Slednje, predvsem tehnične s izgovorom, da niso organizirane niti kadrovske zasledene, da tako ne morejo izpolnjevati delovnih nalog.

Pri tem je potrebno poudarjati, da se odgovorni, mesečno premalo seznanjajo z rezultati, čeprav so jim na razpolago, zato se ne zavzame hitro določenih ukrepov na področjih, kjer bi bili nujni.

Podanih je le nekaj vzrokov, ki so imeli vpliv na devetmesečne rezultate. Malo časa nam preostane do kraja leta, zato je nujno povzeti vse sile, da vsaj take rezultate zadržimo do kraja leta, sicer pa bodo ostali vprašljivi naši osebni dohodki, da ne govorimo o sredstvih skupne porabe in prepotrebni sredstvih za investicije, ki jih nam nakazuje srednjeročni plan.

Franc Zilherl

Izvoz bo nuja

Ne dolgo tega je zvezni sekretar za zunanjo trgovino Metod Rotar imel v Predvoru sestanek s predstavniki gorenjskega gospodarstva o predvsem eni sami točki. Kaj je in kaj bo z izvozom tega gospodarstva. Iz zanimive in pester razprave, ki ni bila oblečena v kakršne koli fraze, temveč je bila še kako okrepljena s podatki, kaže izločiti eno samo misel. »Pri tem, ko razmišljate o prihodnosti, mislite na daljši rok, predvsem pa pri tem ne pozabite na izvoz, ki mora biti za naslednjih nekoliko let prva naloga gorenjskega gospodarstva.«

Če katera misel iz tistega večera velja za Jelovico, verjetno precej velja prav ta. V Jelovici je namreč že precej časa opaziti eno samo težnjo. Čim več izdelati za potrebe domačega tržišča, ki že več kot tri leta naravnost požira vse izdelke, ki jih Jelovica naredi. Zaradi takih potreb in želja se je širila mreža poslovalnic po vsej državi, izdelki so takorekoč pred nosom vsakemu kupcu. Skrb, da ti ne čakajo predolgo na željeno okno ali vrata je tudi precejšnja. To je vse v redu in prav, vendar se je pri vsem tem, to lahko povsem mirno zapišemo, povsem pozabilo na izvoz. Dokler je Jelovica imela svojega stalnega kupca Puttzolja, je bilo tudi dovolj deviz. Vendar ta izvoz ne gre več tako dobro in niti se ne skrbi preveč, da bi se našlo nove kupce ali da bi se razen hiš na tuje prodajalo še kaj drugega. Vendar se ta politika že drugo leto utegne precej maščevati. Sprejet je namreč zakon v okviru samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino o prostem razpolaganju z devizami. To pa z drugo besedo pomeni, da bo lahko na tujem kupoval le tisti, ki bo izvažal. Jelovica je danes na tisti stopnji tehnologije, da za njen nadaljnji razvoj kaže stremeti še za novimi izboljšanimi stroji. Te pa je moč dobiti zaenkrat le na tujem. Plačevati pa jih bo treba z devizami. Teh pa, če ne bo lastnih, ne bo lahko dobili. Če pa jih bo že kdo pripravljen prodati, bodo presneto drage. Vsakdo, ki jih bo imel bo hotel z njimi zaslužiti. Razlika med

je že razlika, ki tudi ceno doseženo v izvozu postavi v drugačno luč. Sedaj je namreč izvoz v primerjavi s ceno, ki jo lahko Jelovica dobi na domačem trgu, manj vreden, se ne izplača. Drugo leto pa se seveda bo.

Zato se bo sedaj, ko se skoraj povsod razpravlja o načrtih za naslednje srednjeročno obdobje, moralo izvoz postaviti v prvi del tega načrta. Domače tržišče, za katerega se sedaj celo pogosto sliši izraz, da je pregreto, torej je moč prodati vse, bo kot pri-

tržno ceno in tisto, ki jo predpisujejo uradni tečaji bo zagotovo tudi za tretjino višja. To pa

Precej časa je bilo med delavci Jelovice slišati najrazličnejše nepreverjene govorice o nekaterih nepravilnostih, ki so se dogajale pri gradnji montažne hiše, katero je temeljna organizacija Gradnja montažnih objektov gradila glavnemu direktorju Tinetu Kokelju. Na podlagi teh govoric je Uprava javne varnosti že pred časom začela s široko raziskavo, katere rezultati v tem trenutku še niso znani, pač pa je potrjeno, da so nekateri sumi upravičeni. Najenostavneje povedano, kot vse kaže, gre za Jelovico škodljivo pogodbo o gradnji te hiše.

O vsem tem je v Jelovici razpravljala tudi Zveza komunistov. Na seji je bilo predvsem poudarjeno, da nikakor ni sprejemljivo, kar je glavni direktor kot član ZK dovolil in da je potem do takšnih nepravilnosti sploh lahko prišlo. Razprava vseh članov je bila v glavnem usmerjena na te ugotovitve, po drugi strani pa je namreč prav temeljna organizacija Gradnja montažnih objektov že precej dolgo v izgubi in kot so menili nekateri člani ZK iz te TOZD, je ob vrsti sanacijskih programov, ki so bili ob tem sprejeti, takšno ravnanje še bolj boleče in tudi nesprejemljivo. Zaradi vseh prej omenjenih govoric, ki so seveda precej tudi napihnjene, še več pa seveda tudi zaradi utemeljenega suma ugotovljenih nepravilnosti, o čemer je organizacija prejela tudi pismo UJV, je večina članov ZK menila, da je glavni direktor s tem izgubil toliko na ugledu, da bi njegovo nadaljnje delo na najbolj vodilnem mestu lahko povzročilo škodo celotnemu ugledu Jelovice. Po obsežni razpravi so glavnemu direktorju izrekli nezaupnico in hkrati tudi predlagali naj odstopi z vodilnega položaja.

Nekaj dni po tej seji je bil sklican delavski svet Jelovice, ki je prav tako imel eno samo točko dnevnega reda. Sklican je bil namreč zaradi pismene odpovedi glavnega direktorja Tineta Kokelja na svoj položaj. V tej odpovedi je rečeno, da ob tem, ko mu je članstvo ZK izreklo nezaupnico, ne more več opravljati odgovorne naloge vodilnega človeka Jelovice, saj namreč nobene odločitve ni mogoče sprejemati brez zupanja članov ZK. Delavski svet, seja je bila polnoštevna, je o njegovem predlogu glasoval. Vsi delegati so bili za sprejem odpovedi. Še na isti seji je potem delavski svet imenoval za vršilca dolžnosti glavnega direktorja Vekoslava Šketa, pravnik in dosedanjega pomočnika glavnega direktorja. To delo bo opravljal do natečaja in izbire novega glavnega direktorja.

uredništvo

Kako naprej s sodelovanjem

Samoupravni sporazum o trajnem sodelovanju med GIP Gradis Ljubljana in Jelovico je podpisan. Seveda je to šele prvi korak, ki mu bo moralo slediti seveda konkretno uresničevanje zastavljenih in zapisanih točk. Tako je v akcijskem programu, ki je sestavni del tega sporazuma zapisano tudi vrsta rokov in seveda tudi vsi tisti, ki so dolžni, da jih izpolnijo. Poglejmo jih:

1. V roku 15 dni po podpisu sporazuma mora predsednik kolegijskega poslovnega organa SOZD GLG Bled sklicati 1. sejo poslovnega odbora, katere člane je potrebno izvoliti istočasno s sprejemom sporazuma.

2. GIP Gradis TOZD LIO bo oskrboval Jelovico z žaganim lesom v letni količini 2.000 m³ ČPČ III. na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD GLG Bled. To obveznost bo Gradis pričel izpolnjevati s 1. 1. 1980.

3. GIP »Gradis« TOZD LIO bo oskrboval Jelovico z gredicami ali s polizdelki izdelanih iz gredic, ki jih proizvaja s predelavo drobne tehnične oblovice v količinah letno do 2.000 m³ na podlagi že sklenjenega samoupravnega sporazuma o dolgoročnem sodelovanju na področju preskrbe surovin, o združevanju sredstev in dela ter udeležbi pri skupnem dohodku in pri predelavi drobne oblovice in prodaji rezkanega lesa od 1. 1. 1980 dalje.

4. GIP Gradis TOZD LIO prevzema obvezo izdelovati strešne nosilce in stropne elemente v enakih mesečnih količinah t. j. 250 m³ vgrajenega lesa v izdelke in skupni letni količini 3.000 m³, na podlagi pogodbe o kooperaciji in letnih planov udeleženk sporazuma. Pogodbo o kooperaciji pripravi Gradis do 15. 12. 1979. S proizvodnjo izdelkov se prične 1. 1. 1980.

5. Jelovica prevzema obveznost izdelave samoupravnega sporazuma za medsebojno oskrbovanje z izdelki stavbnega pohištva in termoton stekla v smislu 13., 14. in 15. člena sporazuma. Predlog samoupravnega sporazuma bo izdelan in vsklajen do 31. 3. 1980 in sprejet do 30. 6. 1980.

6. Jelovica in GIP Gradis bosta izdelala osnutek arhitektonskega dela zazidalnega načrta, v obsegu, ki ga določa zakon o urbanističnem planiranju za razgrnitev, ki bo omogočal izdajo lokacijskega dovoljenja za objekte primarne predelave lesa in skladišča do 30. 11. 1969, osnutek kompletnega načrta lesnoindustrijske cone pa do 30. 12. 1979.

7. GIP Gradis TOZD LIO se obveže do 31. 3. 1980 izdelati program razžagovanja hlodovine za potrebe Jelovice. S pridobitvijo potrebnih površin in z izvršitvijo predvidene II. faze rekonstrukcije bodo dane realne možnosti za razžagovanje dodatnih količin 20.000 m³ hlodovine za Jelovico. Rekonstrukcija naj bo izvršena v roku 8 mesecev po potrditvi zazidalnega načrta.

Ze od 1. 1. 1980 dalje pa se Gradis TOZD LIO obvezuje razžagovati hlodovino za potrebe Jelovice v količinah, ki jih

je možno razžagovati z obstoječimi proizvodnimi zmogljivostmi ob dvoizmenskem delu.

8. Za potrebe vsklajenega nastopa pri ponudbi montažnih objektov se Jelovica in Gradis obvezujeta izdelati v smislu 17. člena sporazuma program aktivnosti skupnega inženiringa

Oskrba Jelovice z lesom s strani Gradisa je po akcijskem programu med prvimi nalogami, saj stopi v veljavo 1. 1. 1980.

in predlog samoupravnega sporazuma, ki bo urejal medsebojne odnose udeležencev in tudi dohodkovne odnose.

Roki:

— program aktivnosti in organizacije inženiringa do 28. 2. 1980

— predlog samoupravnega sporazuma do 30. 3. 1980

— sprejetje samoupravnega sporazuma do 30. 6. 1980

9. Jelovica in Gradis se obvezujeta izdelati vsklajen program in na podlagi tega investicijski program za izgradnjo prodajnega centra do 31. 12. 1980 in v l. 1981 pa pridobiti lokacijsko dokumentacijo.

10. Jelovica in Gradis izdelata do 30. 6. 1980 vsklajen program usmerjenega strokovnega izobraževanja učencev v gospodarstvu in za dopolnilno izobraževanje delavcev in na podlagi tega programa izdelati do 31. 8. 1980 investicijski program izgradnje učnih delavnic za praktični pouk.

11. Jelovica in Gradis TOZD LIO se obvezujeta vključiti v letne plane in plane razvoja vse obveznosti, ki izhajajo iz samoupravnega sporazuma in jih predhodno medsebojno vskladati.

Jelovica in Gradis bosta iskala načine sodelovanja tudi na področjih, ki niso zajeta v samoupravnem sporazumu in za katera bo obstojal skupen interes.

čakujejo vsi kmalu zasičeno z izdelki in tudi kupna moč bo verjetno precej padla. Manj bo tudi potrošniških kreditov. V izvozu pa vse možnosti še vedno niso izkoriščene. Posebej lesna industrija, ki ima domače surovine, bi z dobro tehnologijo in visoko produktivnostjo morala ostati konkurenčna tudi na tujih tržiščih. Če ne že v vseh državah, pa vsaj v nekaterih. Izredno široko paleto možnosti nudijo prav ne-

uvrščene in nerazvite države, kjer pa bi se dalo uspevati predvsem s prenosom tehnologije. Jelovica že sodi med tovarne, ki so si same pridobile dovolj lastnega znanja in bi ga lahko posredovale tudi drugim. Zato bi kazalo razmisliti tudi o tem, da bi v izvoz ne šli samo izdelki, temveč tudi znanje. Prav to pa ima na vseh tržiščih že precej let najvišjo ceno.

Krivico bi sicer delali, če bi trdili, da se v Jelovici o tem ne razmišlja in da se to ne ve. Morda bo v kratkem uresničen že prvi tak primer skupnega prenosa tehnologije Jelovice, Gorenja in Smelta na Madagaskar, vendar le pri tem poskusu ne sme ostati. Korajžno je treba nadaljevati, pa čeprav leto ali dve ne bodo rezultati. Bodo pa čez več let. Takrat pa bo stavek, ki smo ga omenili na začetku zagotovo dobil svojo potrditev.

J. Čadež

Menjava delavcev v Jelovici je prevelika

Ze precej časa se v Jelovici ugotavlja, da je fluktuacija in pomanjkanje delavcev eden izmed velikih vzrokov, ki vpliva na slabšo produktivnost, na nekaterih temeljnih organizacijah pa je to celo vzrok za slabše doseganje letnega načrta. Da ta trditev ni iz trte zvita pove predvsem podatek, da je v letošnjih 9 mesecih Jelovico zapustilo 125 delavcev, kar je kar desetina vseh zaposlenih, na novo pa se je v Jelovici zaposlilo 114 delavcev.

Če bi pogledali stanje po posameznih temeljnih organizacijah, potem se da ugotoviti, da v temeljnih organizacijah primarna proizvodnja in senčila ter Jelobor fluktuacija ni posebej

velika, če pa delavci že odhajajo, so to starejši, namesto njih pa pridejo novi, praviloma mlajši. Vedeti je treba, da sta obe temeljni organizaciji na področjih, kjer ni veliko industrije. Veliko slabše pa je v temeljni organizaciji okna-vrata in gradnja montažnih objektov. Tu je namreč odšlo več delavcev, kot se jih je na novo zaposlilo, še slabše pa je, da so se na novo zaposlili večinoma delavci iz drugih republik, ki prihajajo v Škofjo Loko na svoje prvo delovno mesto brez seveda večjih delovnih navad in večinoma tudi nekvalificirani.

Vse bolj očitno postaja, da z ekstenzivnim zaposlovanjem ne more Jelovica več reševati problema (Nadaljevanje na 4. strani)

Menjava delavcev v Jelovici je prevelika

(Nadaljevanje s 3. strani)

večane proizvodne plane TOZD. Že nadomeščanje normalne letne fluktuacije (10–12 %) zahteva od službe izredne napore. Področje Škofje Loke in cele Gorenjske je glede delovne sile izrazito deficitarno. Zadnje čase opazamo odhod starejših delavcev v druge DO. Vzroke je treba iskati na eni strani v nižjih OD, kot jih nudijo druge DO na področju Škofje Loke in Gorenjske, na drugi strani pa v težjih delovnih pogojih. Oblikovati bo treba sistem delitve po delu, ki bo bolj stimulativen, obenem pa več pozornosti in finančnih sredstev nameniti izboljšanju delovnih razmer.

Posebno poglavje v zaposlovanju predstavljajo delavci iz dru-

polovica delavcev iz drugih republik. Istočasno se zaostruje vprašanje zagotavljanja minimalnih pogojev, življenjskih in delovnih razmer, ki jih za te delavce ne moremo zagotoviti, v perspektivi pa je vsakemu takemu delavcu zagotoviti tudi družinsko stanovanje.

Očitno je tako zaposlovanje neracionalno in nesmiselno, povezano z velikimi stroški.

Kvalifikacijska struktura delavcev se nam že več let slabša. V 9 mesecih smo na novo zaposlili 9 nekvalificiranih delavcev več, kot jih je DO zapustilo in 20 kvalificiranih delavcev manj, kot jih je prekinilo delovno razmerje. V bodočih planskih dokumentih se bomo morali omejiti na naravni prihod delavcev,

iskalcev zaposlitve praktično ni več. Kolikor jih je, so izključno delavci iz drugih republik. V bodoče bo že nadomeščanje povsem normalne fluktuacije predstavljalo velik problem.

To bo treba upoštevati pri izdelavi planov TOZD za leto 1980. Kakršnokoli povečevanje potrebne števila delavcev je nerealno in ga ne bo mogoče realizirati. Dvig produktivnosti in povečan obseg proizvodnje bo treba bazirati na boljši organizaciji dela in na boljši tehnologiji in ne na večanju števila delavcev.

Pri tem pa le obstajajo določene razlike med posameznimi TOZD. V izrazito najneugodnejšem položaju sta TOZD Okna vrata in TOZD Gradnja montažnih objektov. Obe te TOZD sta že v zadnjem letu zaposlovali zaradi tekočega izvajanja planskih obveznosti skoraj vse delavce, ki so iskali zaposlitev. Res je, da sta obe TOZD tudi izbirali med iskalci zaposlitve, vendar sta morali tudi že od možnega izbora odstopati, če sta želeli pokrivati ugotovljeno najnujšo število delavcev.

Ugodnejši položaj imata TOZD primarna predelava, senčila in TOZD Jelobor. Obe te TOZD še vedno za izpolnjevanje prostih del in nalog lahko izbirata med kandidati za zaposlitev. Res pa je, da je v TOZD Jelobor možnost izbora pestrejša in se za zaposlitev priglaja ustrezen kader, saj si je TOZD z izgradnjo novih proizvodnih prostorov pridobil zaupanje krajanov. Čeprav TOZD Primarna senčila nima tako široke možnosti pri izboru med iskalci zaposlitve, pa predvidevamo, da je pričakovati povečan interes šele ob zaključeni investiciji.

V skupnih službah pokrivamo nastalo fluktuacijo pretežno s štipendiranjem, zaradi odlaganja k organiziranosti posameznih strokovnih služb s tehničnega področja pa ne moremo trditi, da ne bi prišlo do težav pri izpolnjevanju prostih del in nalog.

Najbolj ugodno sliko pri zaposlovanju ima TOZD Trgovina. Res je, da nastopajo težave pri pokrivanju prostih del in nalog v skladiščni službi, za pokrivanje prostih del in nalog v ostalih službah, predvsem pa v poslovalnicah, pa ni posebnih težav.

b. i.

Kadrovska služba ima zaradi izredno velike fluktuacije veliko dela. Morda bi lahko tudi rekli da nesrečno roko pri izbiri novih delavcev, saj je veliko tudi tistih, ki v Jelovici ostanejo le krajši čas.

gih republik. Ti delavci ne le, da po pravilu nimajo ustreznih kvalifikacij, ampak prihajajo iz področij s popolnoma drugačnimi kulturnimi in socialnimi razmerami, nimajo oblikovanih delovnih navad in urejenih stanovanjskih razmer.

V 9-mesečnem obdobju letošnjega leta je na obratih v Škofji Loki med novimi delavci že

ki znaša za občino Škofja Loka 1 %. Ustrezno kvalifikacijsko strukturo bomo imeli le, če bomo delavce sami usposabljali — učenci, štipendisti. Posebno pozornost bo treba posvetiti izobraževanju ob delu.

Ob vseh teh akcijah, ki smo se jih posluževali, da bi zagotovili potrebno število delavcev pa ugotavljamo, da zadnje mesece

Zakaj toliko delavcev odhaja iz Jelovice? Mar so vzrok slabši osebni dohodki od tistih v sosednjih delovnih organizacijah, ali pa težji pogoji dela, ali pa kaj drugega? Odgovore bo treba poiskati

OBISK NA OBRATU KRANJ

Precej težko leto v proizvodnji

Na obratu Kranj je zaposleno 66 delavcev, pa čeprav naredijo kar precej izdelkov in so torej pomemben del Jelovice, se o njih v našem glasilu bolj malo piše. Krajši zapis naj bi vsaj malo prikazal težave in življenje na tem obratu.

Morda ne bo odveč na začetku nekaj več povedati o njihovem delu. Kot verjetno veste sta njihova glavna in tudi edina izdelka roletne omarice in pa polkna. Vrednostno je proizvodnja obojega nekje enaka, količinsko pa prednjačijo omarice za rolete. Prav zaradi take strukture proizvodnje pa je pri njih letos prišlo do nekaterih težav v proizvodnji, ki so tudi vplivale, da po obračunu devetmesečnega poslovanja niso dosegli načrtovane proizvodnje. Zastoji so namreč nastopili pri izdelovanju roletnih omaric, katerih izdelovanje se je letos nekoliko spremenilo. Zaradi drugačnih rolet, predvsem drugačne barve (izdeluje jih Poligalant iz Volčje Drape pri Novi Gorici) je bilo potrebno nekoliko menjati proizvodni postopek, pa tudi materiali so drugačni. Namesto panelke uporabljajo iverico in še nekatere druge lesove. Ker pa teh materialov ni bilo dovolj in pravi čas je prišlo do precejšnjega izpada proizvodnje, kar je seveda vplivalo na 9-mesečni rezultat.

Pri tem se je pokazalo še nekaj, kar kaže, da je v Jelovici že kar pravilo. Ko se je namreč menjal program in se torej uporabljala drugačen tehnološki proces, se je o tem vedelo in govo-

rilo že precej prej, preden se je ta novi tip omaric začel izdelovati. Ko pa je ta omarica prišla v proizvodnjo se je šele začelo ugotavljati, da ni pripravljenih dovolj surovin, še večja nepravilnost pa je ta, da tudi potrebna orodja niso bila pripravljena. Izdelovati se jih je začelo šele potem, ko je, oziroma bi morala proizvodnja teči s polno paro.

Tudi normativi kasnijo. Za novo omarico še niso izdelani, kar seveda negativno vpliva na prizadevnost delavcev. Našteti so le nekateri drobci, ki govorijo, da službe, ki so zadolžene za taka dela največkrat preveč kasnijo in tudi ne delajo tako kot bi morale. Rezultate oziroma točneje rečeno posledice takega ravnanja pa potem čutijo proizvodni obrati.

Plan je bil v 9 mesecih izpolnjen 90 odstotno. Pri tem, sicer ne bi hoteli zagovarjati delavcev na obratu, vendar od lani do letos je bil plan povečan kar za 20 odstotkov. To je precej, še posebno če upoštevamo, da se je sredi leta sedaj menjal program. Tako se sedaj dogaja, da

O sami perspektivi obrata je bilo tudi nekaj govora med mojim obiskom. Delavci vedo, da bo verjetno nekoč treba ta obrat preseliti v Predvdor. Nasprotovanj, tistih očitnih ni, pa čeprav to za mnoge ne bo prav enostavno. Precej je takih, ki so doma v Kranju in se bodo pač

aktivnost opravljajo in delajo predvsem v Škofji Loki.

Morda bi kazalo spregovoriti še o eni stvari. Na obratu imajo precej težav s fluktuacijo, pa tudi bolniških je precej. Predvsem veliko se menjajo delavci pri izdelovanju omaric, kjer je delo za nekvalificirane. Zanje pa velja v Kranju, da zelo lahko dobe povsod delo in da potem tudi krožijo iz tovarne v tovarno. In ker delo pri omaricah ne sodi med najlažje, je precej mladih (predvsem ti radi menjajo delovna mesta), ki kmalu odidejo drugam. Tudi zaradi tega bi kazalo razmisliti, če ne bi izboljšali nekoliko tudi delovnih pogojev in če ne bi kazalo kupiti nekaj novih strojev ali vsaj delovnih pripomočkov. Bolniške zaradi neustreznih delovnih pogo-

jev ni, jo je pa vseeno precej. Težave so zaradi tega stalne, ker je potem treba pač premeščati delavce na tista delovna mesta, kjer ne sme biti zastojev. To ni lahko, in običajno pride do negovanj, pa čeprav je »selitev« posameznega delavca le začasna. Kaj več, da bi bilo tudi atraktivno o tem obratu ne bi mogli zapisati. Vendar upam, da bo tudi ta zapis pripomogel, ali pa obudil spoznanje, da je tudi teh 66 delavcev na obratu Kranj zaposleno v Jelovici in da bi ne smeli ostajati še naprej dislocirani obrat v pravem pomenu besede. Premalo je namreč, če bo beseda tekla le takrat, ko se pregledujejo izpolnjeni ali neizpolnjeni polletni, 9-mesečni ali letni plani.

j. čadež

Novi organi upravljanja v GLG

Po izvolitvi novih delegatov v delavski svet SOZD GLG in v odbor samoupravne delavske kontrole, se je novoizvoljeni delavski svet sestal na konstituantni seji 19. 10. 1979. Izvolil je izmed sebe novega predsednika in njegovega namestnika.

Za predsednika delavskega sveta je bil izvoljen delegat ZLIT-a Tržič tov. Franc Kopač, za njegovega namestnika pa delegat iz Jelovice tov. Rafko Rihtaršič. Novoizvoljenemu delavskemu svetu in novemu predsedniku želimo uspešnega dela v zahtevnem in odgovornem obdobju, ko se bo sprejemal srednjeročni plan SOZD za naslednje petletno obdobje. Ob konstituiranju je bila izrečena zahvala za opravljeno delo delegatom delavskega sveta prejšnjega mandata ter dosedanjemu predsedniku DS SOZD GLG tov. Jožu Lavriču iz Lipa Bled.

V sredo, 30. 10. 1979 se je sestel novoizvoljeni odbor samoupravne delavske kontrole v SOZD, ki je izvolil izmed članov odbora za predsednika tov. Franca Pavlina iz DO Jelovica. Odbor bo moral temeljito proučiti vse zadeve, ki so v njegovi pristojnosti in v posameznih primerih predlagati tudi sankcije zaradi neizpolnjevanja dogovorjenih sklepov in nespoštovanja sprejetih samoupravnih splošnih aktov.

Delavski svet SOZD GLG je na prvi seji sprejel naslednje sklepe:

— Na podlagi priloženih potrdil o izvolitvi se verificira mandat novoizvoljenih delegatov DS SOZD GLG (III. mandat). Za predsednika DS SOZD GLG se izvoli tov. Franc Kopač, za njegovega namestnika pa tov. Rafko Rihtaršič.

— Zapisnik prejšnje seje DS SOZD GLG so delegati soglasno potrdili.

— Verificira se sprejem sprememb in dopolnitev statuta SOZD GLG. Spremenjeni statut SOZD velja in se uporablja od 20. 10. 1979 dalje.

Strokovna služba SOZD je dolžna pripraviti prečiščeno besedilo statuta in ga posredovati članicam SOZD.

— DS SOZD imenuje v kolegijski poslovodni organ za dobo 6 mesecev po predlogih članic naslednje člane:

GG Bled: Čuk Cveto, direktor
GG Kranj: Zupan Leopold, v. d. direktorja

LIP Bled: Bajt Franc, direktor
JELOVICA Škofja Loka: Kokelj Tine, direktor

ALPLES Železniki: Demšar Jože, direktor

ZLIT Tržič: Tonkli Stane, direktor

GRADIS TOZD LIO Škofja Loka: Ilovcar Leopold, direktor

AERO Celuloza Medvode: Zule Slavko, direktor

— Do naslednje seje DS mora strokovna služba pripraviti konkreten predlog sprememb samoupravnega sporazuma o združitvi v poglavju o sestavi KPO, skladno z ZZZ.

— Delegati delavskega sveta so soglasno sprejeli analizo uresničevanja srednjeročnega plana SOZD GLG za obdobje 1976–1980 z vsemi pripombami, ki so se pojavile v razpravi.

GLG

— Delegati DS so sprejeli smernice za srednjeročni plan 1981–1985 s pripombami odbora za pripravo osnutkov planskih dokumentov in s pripombami delegatov DS SOZD GLG.

Obenem so tudi zavzeli stališče, da zahtevajo, da je SOZD GLG podpisnik srednjeročnega republiškega plana.

— Ugotovitve iz analize gospodarsko-finančnih dosežkov članice SOZD GLG po obračunih za I. polletje 1979 so bile soglasno sprejete.

— Delegati DS SOZD GLG so soglasno sprejeli poročilo o izvrševanju finančnega plana delovne skupnosti skupnih služb SOZD GLG za obdobje I–IX. 1979.

— Delegati so soglasno sprejeli informacijo o osnutku samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju med Jelovico in Gradisom Škofja Loka.

Na obratu Kranj je vsa leta enako. Ker ni prostora, ni novogradenj in tudi ne modernizacij

na obratu komaj sledijo lanskega tempu proizvodnje. Tako je le malo verjetno, da bodo do konca leta uspeli izpolniti plan.

Kot verjetno vsi veste, je ta obrat utesnjen s svojo lokacijo in ni mogoče nobenih širitvev in novogradenj. Zato se na ta obrat tudi ne vlaga več. O tem, kakšna bo usoda obrata v prihodnje je v tem trenutku še težko govoriti, saj se v Predvdoru še ni začelo z deli na naložbi v tamkajšnjo žago, vendar pa ne kaže prezreti dejstva, da se na obratu Kranj že tudi dolgo ni prav nič spremenilo v strojni opremi, pa čeprav bi modernjši postopki bili lahko tisti, ki bi pomagali povečevati proizvodnjo in s tem tudi izpolniti tako zahteven plan. Tako je vsa proizvodnja sedaj precej zamudna, če smemo uporabiti ta izraz, po drugi strani pa vsi vemo, da so določeni obrati v Jelovici, ki so kar izredno dobro mehanizirani in avtomatizirani. To je neskladje, ki ne meče najboljšo luč na Jelovico.

potem morali voziti v Predvdor. Precej je tudi takih, ki se sedaj vozijo v Kranj in zanje sicer ne bo to nobena sprememba, vendar se vozijo z njimi svojci. Torej tudi ne bo lahko. Vendar po izjavah sodeč, so pa vsi za boljše in modernjšo proizvodnjo. Ta pa je pač mogoča le v novih obratih. Takega pa ne more biti v Kranju.

Drugače pa lahko rečemo, da je na obratu kar dober kolektiv, ki se med sabo tudi dobro razume. Vendar pa vsi pravijo, da se precej pozna, da so dislocirani obrat. Predvsem nikakor ne zaživi dobeno družbenopolitično življenje, ni nobenih aktivnosti, nobene družbenosti. Vse kar imajo in s čemer so tudi dovolj zadovoljni je urejena prehrana. Ne vem, morda bi lahko rekel, da jim manjka tudi samoiniciativnost, ali pa da jim nihče ne pomaga, da bi bilo drugače. Tu bi se lahko pokazala vloga nekaterih družbeno političnih organizacij, ki drugače vso svojo

Omarice za rolete obsegajo na obratu Kranj polovico proizvodnje. Zaradi menjanja programa je tudi prišlo do neizpolnjenega plana v 9. mesecih

Zakaj razprodaja?

Oktobra je v vseh časopisih izšel oglas (je na sliki) za katerega se je po vsej Škofji Loki razširila govorica, da Jelovica razprodaja iz izvoza vrnjeno stavbno pohištvo. Kakšna je resnica smo povprašali v temeljni organizaciji trgovine oddelek stavbnega pohištva.

JELOVICA

TOZD Trgovina
Skofja Loka

RAZPRODAJA

opuščenih prodajnih programov stavbnega pohištva, sejmskih artiklov, vzorcev in prototipov:

- notranja vrata s podboji (furnirana krila, večjih izvedb, večbarvni podboji raznih dimenzij),
- okna vseh programov (belopleskana, naravna, zasteklena),
- kovinske mreže za kletna okna,
- ostali artikli (senčila, vhodna in garažna vrata).

v času od 24. 10. 1979 do 31. 10. 1979 vsak dan od 8. do 16. ure
in v soboto, od 8. do 12. ure
v skladišču Jelovice nasproti Veletrgovine Loka.

Vse informacije daje maloprodajna trgovina v Skofji Loki, Kidričeva 58, telefon 61-185.

Komisija za ocenitev nekurantnega in poškodovanega stavbnega pohištva vsako leto organizira ocenitev in razprodajo.

Letos je komisija ocenila in znižala precej stavbnega pohištva opuščenih programov. Kovinsko mrežo »MICKA« višine 80 cm smo morali znižati zato, ker oken te višine ne izdelujemo več, kar je predpisano z novim JUS-om. Prav tako smo ocenili polkna premazana s fungisatom, rdeče pleskane vidne podboje in vratna krila starega programa. V letu 1977 smo se morali prilagoditi izdelavi vratnih kril in podbojev drugih proizvajalcev (LIP BLEED in JELEZARNA JESENICE), zato smo izvedli nekaj tehničnih sprememb. Spremenili smo dimenzijo brazde pri vratnih krilih iz prejšnjih 25 mm na 23 mm in razmak nasadil. Kupci sedaj lahko kombinirajo naše vratno krilo z železnim podbojem in podbojem proizvajalca »Lip« Bled.

Rdeče pleskane podboje smo pripeljali iz obrata Predvor, vratna krila in pleskane podboje pa smo imeli na našem skladišču v Skofji Loki. Nekaj smo jih pripeljali v Šk. Loko tudi iz nekaterih naših poslovalnic.

Vsako leto ocenjujemo in razprodamo tudi eksponate, ki jih tekem leta razstavljamo na raznih sejmihi. To je SP izdelano v prototipni delavnici. Letos pa smo ocenili tudi prototipe stavbnega pohištva, ki jih v proizvodnji serijsko nismo nikoli izdelovali in so se v našem skladišču

nabirali celo kakih 10 let.

Del ocenjenega stavbnega pohištva je bilo med letom poškodovanega tudi med prevozi, kar je povsem razumljivo pri takem obsegu transporta.

IN KAKO JE Z RAZPRODAJO IZVOZNIH IZDELKOV?

Te v letošnjem letu v JELOVICI ni. K temu je prispeval preventivni ukrep, ki je bil sprejet ob organizaciji izvoza furniranih vratnih kril v ZRN in sicer določitev kvalitativnih kriterijev z inozemskim kupcem in 100 odstotna kontrola SKK v zaključni fazi. Zavedati se je namreč potrebno, da je na mednarodnem tržišču mnogo močnejša konkurenca kot na tržiščih SFRJ in da stavbno pohištvo predstavlja manj konjunkturno blago.

Konkurirajo nam države, ki so bogate z osnovno surovino — lesom in pa države z mnogo modernjšo tehnologijo. Tega bi se moral zavedati vsak delavec, ki prispeva svoj delež pri izdelavi oz. izvozu naših izdelkov. Namreč mnogo večji so stroški izdelka, ki je bil že izvožen in se vrača proizvajalcu kot reklamirano blago, kot če se kvalitetna hiba odpravi že v prvi fazi proizvodnega procesa. Mnenje, da 100 % kontrola SKK ni potrebna ne bo upravičeno, dokler ne bo zavesti delavcev, ki bodo že sami izločevali nekalitativne izdelke oz. izdelke.

Na prvem mestu je omenjen izvoz vratnih kril, ker predstav-

lja glavni izvozni artikel stavbnega pohištva. Pri izvozu oken oz. fasadnih elementov pa smo uvedli osebni prevzem inokupca v proizvodnem obratu. Tudi ta preventivni ukrep se je dobro realiziral, saj ni več potrebno pošiljati monterjev oz. serviserjev na odpravo reklamacij v inozemstvo. Zgodi pa se še, da mora zaradi nezadostne kontrole oz. nenatančnosti posameznikov, finalni izdelek iti v popravilo.

Pri izvoženih montažnih hišah oz. sestavnih elementih sicer so reklamacije, katere monterji odpravljajo na montaži v inozemstvu ali pa se plačujejo odškodnine.

Razlogi zakaj reklamacije nastajajo so:

- manjkajoče medfazno skladišče, kjer bi se hiša kompletirala
- nekvaliteten les
- nezadostna kontrola izdelkov
- večasih pa tudi kratki dobavni roki.

Fraza »dobro blago se samo hvali« še vedno velja in renome firme si bomo pridobili oziroma pridržali le s kvalitativnimi izdelki.

Seveda bi se tega morali zavedati tudi naši dobavitelji reprodromaterialov.

Marinka Berčič

Tudi letos ozimnica

Nabava ozimnice je bila dolga leta ena izmed nalog sindikata. Vendar pa so republiški sindikati letos priporočili, naj te akcije sindikalne organizacije ne bi več vodile, ker je njihovo delo na organiziranju in vodenju samoupravljanja in drugih nalog, ki jih je lani sprejel republiški kongres zveze sindikatov. Vendar pa je veliko članov osnovnih organizacij sindikata na sejah podalo mnenje delavcev, ki so tudi letos želeli kupiti jabolka preko sindikata, saj so taka jabolka zaradi večje kupljene količine precej cenejša kot tista v trgovinah. Tako smo hočeš, nočeš tudi letos izpeljali akcijo ozimnice, s tem, da tokrat nismo posredovali tudi nakupa paketov kamniške Ete, ker bi cena bila enaka tisti, ki jo nudijo v maloprodaji vse trgovine po Sloveniji. Kupovali smo torej le jabolka.

Jabolka smo kupili v delovni organizaciji Sadržarstvo Mirošan pri Petrovčah. Cene so bile tudi letos dokaj sprejemljive, tako da je bilo tudi veliko zanimanje. V Petrovčah smo kupili 31 ton

in pol najboljših jabolk, ki smo jih v enem dnevu tudi prepeljali v Jelovico. Tej naši akciji sindikata se je odzvalo precej privatnih voznikov tovornjakov, ki drugače med letom vozijo naše izdelke do poslovalnic ali do kupcev. Ker so »udarniško« priskočili na pomoč in s tem prispevali, da je akcija kar najceneje uspela, zaslužijo, da jih omenimo. Jabolka so pripeljali: Albin Kokalj, Janko Šemic, Janjo Dolinar, Avgust Bertoncelj in Alojz Gorjanc.

Jabolka smo razvozili po vseh obratih oziroma temeljnih organizacijah, kjer so razdelitev prevzeli člani izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata. Pri tem pa kaže posebej omeniti pomoč in delo Franca Gabra, ki je vseskozi pomagal pri zbiranju, sortiranju, razdeljevanju jabolk. Pri tem naj omenim še to, da smo pred časom pobrali tudi naročila za med, ter željo (920 kilogramov) poslali čebelarji zadrugi v Zagreb. Zagotovili so nam, da bomo tudi ta med v kratkem dobili.

f. stražar

Prva ekipa DSSS

V obratu družbene prehrane na Starem dvoru je bil 13. oktobra 1979 odigran 2. tradicionalni turnir med TOZD in DSSS. Udeležilo se ga je osem igralcev, tako je vsaka ekipa štela dva člana. Igrali smo dvokrožno po 10 minut na enega, na dva igralca pa 20 minut.

Po končanem TOZD-ovskem tekmovanju smo odigrali še brzoturnir 2 x 5 minut. Rezultati so bili pričakovani.

Drugo mesto je po porazu z Rujarjem osvojil Kalan Karel, ki je še vedno v zavirljivi formi, pa čeprav mu še manjka okroglo leto delovne dobe do upokojitve. Boj za tretje mesto je bil nekoliko manj zanimiv, ker sta manjkala Bertoncelj Andrej in Pintar Miro. Po tri točke sta si priigrala Olejar Robert in Selan Roman, vendar je slednji zaradi medsebojne zmage zasedel tretje mesto. Edino preseženje je bil Medja Brane, ki je kljub domiselni igri osvojil

peto mesto. Omenim pa naj, da je v turnirju med TOZD in DSSS edini premagal kasnejšega zmagovalca. Madjar Anton si je zagotovil šesto predzadnje mesto po zmagi nad novim udeležencem Lapanjo.

Tekmovanje je bilo odigrano v športnem duhu. Omeniti pa velja, da šahisti nimamo še dalj časa primerne prostora za razvedrilo ob črnobeli tabli s 64 polji. Temu primerna je tudi igra oziroma uigranost igralcev.

Sedaj pa je pred nami tekmovanje v okviru SOZD in spomladi Lesariada, in še in še. Če se razmere ne bodo izboljšale, bodo tudi rezultati temu manj primerni.

Jože Rujar

Naš intervju

Običajno v tej rubriki ostalim delavcem Jelovice predstavimo nekoga, ki se posebej izkaže na področju samoupravljanja, je aktiven v družbenopolitičnih organizacijah ali pa na kakšnem drugem področju. Tokratnega sogovornika pa sem izbral na obratu v Kranju, pri tem pa nisem

iskal delavca, ki bi izstopal po prej navedenih aktivnostih, temveč sem izbral pač delavca, ki že več let dela na tem obratu in je pač prizadeven in marljiv pri svojem delu. Tak je nedvomno Lovro Remic.

Ko sem prej spraševal o vas ostale delavce o vaših aktivnostih, mi niso znali povedati dosti. Potemtakem bo najin pogovor predvsem teklo o delu in življenju ob tem. Kdo je torej Lovro Remic?

»Vzdrževalec sem na tem obratu v Kranju že dolga leta, delam pa tu že od leta 1957, ko sem tudi nekako prišel

v Kranj. V Ljubljani sem se izučil za mizarja, mizar sem bil nekaj časa tudi tu na obratu, ki se je takrat še imenoval LIK Kranj. Predvsem sem v začetku delal vzorce, kasneje pa so me preusmerili v vzdrževanje. Če pa po pravici povem, bi še vedno rad bil modelar, saj mi je to delo izredno ležalo, pa tudi mizarški poklic je to. Vendar če bi želel to delati še naprej, bi se moral voziti na delo v Škofjo Loko, kar pa mi nikakor ne bi ležalo, saj moja hiša stoji v neposredni bližini obrata tu v Kranju. Tako sem torej vzdrževalec.«

In kaj delate na tem delovnem mestu?

»Predvsem skrbim za vzdrževanje stavbe, potem popravljam in obnavljam delovne mize, precej popravljam tudi stroje, če je napaka manjša. Res je to že bolj delo za ključavničarja, vendar ga na tem obratu nimamo in le če so večje napake, pridejo popraviti stroj iz Škofje Loke ali iz Predvdvora. Vendar kot rečeno, precej popravim tudi sam. Tu sta pred leti delala namreč dva ključavničarja pa sem se marsikaj naučil od njiju in mi sedaj to prav pride.«

Kako je bilo pred leti tu na obratu?

»Kot LIK smo bili seveda prava lesna delavnica in smo delali predvsem mizarske izdelke, kot na primer mize, stole, pa omare in podobno. Izdelki so bili seveda veliko lepši, če smem tako reči, saj so bili pravi mizarški izdelki, sedaj pa pač delamo le nekaj kar se bolj malo vidi, kot to lahko rečem recimo za roletne omarice.«

In kako bi potemtakem ocenjevali delo in pogoje sedaj pod Jelovico?

»Ne smem in ne morem reči, da je slabše, ker to ni res. Le izdelki so bili bolj mizarški, sedaj pa je pač industrijska proizvodnja. Drugače pa sem zelo zadovoljen, saj imamo dobre pogoje dela, topli obrok in drugo kar sodi sem. Seveda obrat bi bil potreben obnove, vendar vemo, da to ni v planu. Pa tudi drugače moram dodati, da sem zadovoljen v Jelovici. Razen letos, ko sem šel na letni dopust na morje v počitniški dom ženinice delovne organizacije, sem namreč vsa leta doslej in tudi verjetno bo tako naslednja leta, letoval v počitniškem domu Jelovice v Puli.«

Ste bili kdaj tudi v samoupravnih organih Jelovice?

»Seveda sem bil, med drugim v delavskem svetu, pa nadzornem odboru sindikata, tu v temeljni organizaciji sem še zdaj, tudi član samoupravne delavske kontrole sem. Bil pa sem v prejšnjem mandatu tudi delegat zbora združenega dela občinske skupščine v Kranju. Sedaj pa kot rečeno nisem več nikjer.«

Kaj pa počnete drugače? Imate kakšen konjiček?

»Posebno se z nobeno stvarjo ne ukvarjam, le okrog hiše je zmeraj dovolj dela, tako da tudi popoldne kar mine. Včasih tudi kakšno stvar naredim za sorodnike, mizarško mislim in dan mine kar hitro.«

Pa še dosti manjka do pokojnine?

»Niti ne. Še dobrih osem let bom moral delati. Ne vem kaj naj rečem, ali je to še dolgo ali kratko? Do tega sedaj še nimam odnosa.«

To je vse iz najinega razgovora. Pač ni »atraktivna« oseba, vendar je marljiv delavec. To pa je tudi dovolj, da smo ga uvrstili v našo rubriko. Mar ne?

J. Čadež

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	T.	M.
1.	MAĐAR	///	0	0	0	0	1	0	1	6-7.
2.	KALAN	1	///	1	1	1	1	0	5	II.
3.	MEDJA	1	0	///	0	0	1	0	2	5
4.	SELAN	1	0	1	///	1	0	0	3	3-4.
5.	OLEJAR	1	0	1	0	///	1	0	3	3-4.
6.	LAPANJA	0	0	0	1	0	///	0	1	6-7.
7.	RUPAR	1	1	1	1	1	1	///	6	I.

		1.	2.	3.	4.	T.	M.
1.	OKNA-VRATA	///	10	21	12	7	2.
2.	SKUPNE SLUŽBE	21	///	22	12	10	1.
3.	TRGOVINA	10	00	///	11	3	4.
4.	MONTAŽNI OBJEKTI	10	10	11	///	4	3.

Koroška je prelepa

Aktiv Zdrženja zveze borcev Jelovica je za člane in svojce organiziral dvodnevni izlet med Slovence na avstrijsko Koroško. S seboj so povabili tudi oktet Jelovice in lahko rečemo, da so prav nastopi kvalitetne vokalne skupine dali povsod izletu posebno svečan in domač poudarek, kjerkoli smo se ustavili.

Že ko smo prispeli preko Ziljske doline v Sentrupert ob Osojskem jezeru, kjer je pokopana nati pesnika Franceta Prešerna so bo grobu naši pevci zbrano zapeli par slovenskih pesmi.

Pot nas je vodila preko Vrbe, mimo znanega kamna, ki so ga postavili nemški ekstremisti v spomin na krivični plebiscit leta 1920, preko Škofič v Trebinje na kmetijo, kjer živi in ustvarja koroški skladatelj Pavle Kernjak.

Skladatelja smo počastili z nekaj pesmimi. Kljub visokim letom nas je bil skladatelj zelo vesel. Pred kmetijo je postavljen kip »Mojcej«, ki ga je poklonil komponistu širo po svetu znane pesmi »Mojcej« Slovenski oktet pred devetimi leti. Svečana predaja spomenika, ki ga je izrezal naš znani samorastnik — kipar Jovanovič iz Zetina je bila na isti dan, kot je bila rojena vnukinja Mojcej, zato smo morali napraviti poseben posnetek obeh »Mojcej«...

Prvi dan smo se ustavili tudi v gostilni slovenskega župana in bivšega poslanca Hanzija Ogrisa v Bilčovsu, ki nas je pozdravil v imenu občine. Bilčovs je znana slovenska vas na Gurah, ena od redkih, ki ima dvojezični krajevni napis.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Koroška je prelepa

(Nadaljevanje s 7. strani)

Pot nas je vodila preko Celovca, Gospe Svete, znanega koroškega muzeja na prostem, mimo Vojvodskega prestola do gradu Ojstrovica, kjer smo imeli kratke postanke.

Ceprav potujejo po Koroškem mnoge izletniške skupine, malokdaj zaidejo v najsevernejše slovenske vasi. Vozili smo preko Mostiča, Malega Šentvida do Velikoveca, kjer smo se v Sentrupertu ustavili pri grobu, kjer je pokopanih 83 borcev proti fašizmu. Tu smo položili venec in zapeli par pesmi. Padli partizani, pokopani v tem grobu so bili raztreseni širom Svinjske planine, prav do najsevernejših krajev na slovenski jezikovni meji in so bili leta 1946 prekopani v skupen grob, za katerega je iz-

senetila. Po večerji so prišli naša skupina pozdravit mnogi domačini, med njimi predsednica koroških žena Milena Gröblacher, občinski odbornik Franci Picej iz Zamanj, zborovodje šentviškega zbora Hanzij Kejžar s člani društvenega odbora in pevci. Jelovski oktet je izvedel priložnostni program, nato pa se je razvil prijeten družabni večer, kjer so nas domačini podrobno informirali o situaciji med Slovenci na Koroškem. V tem kraju gradijo z lastnimi sredstvi nov kulturni dom, deluje pa tudi slovenski otroški vrtec, ki so ga organizirali v začetku letošnjega leta.

Naslednji dan smo najprej obiskali Zamanje, kjer je doma »kmečki ženina« z ljubljanske ohceti leta 1968. Miha Kap je

V pensionu pri znanem koroškem partizanu Janezu Wutteju-Lucu so nas domačini pristrčno sprejeli. Na sliki je tudi znani »kmečki ženina« z ljubljanske ohceti — 1968 Miha Kop, sedaj eden od vodilnih družbenih in kulturnih delavcev tega kraja.

vasica z lepo ohranjenim tabornim obzidjem okoli cerkve iz leta 1525. Tu je bil ta dan semenj in ko so naši pevci po kosilu zapeli pesmi, so imeli tudi med nemško govorečimi gosti zelo hvaležne poslušalce.

Pot nas je vodila preko Miklavčevega na Robež, kjer je bila leta 1942. prva partizanska borba na Koroškem. Tedaj se je spopadel Kranjčev bataljon z nemško edinico. V spomin na ta pomemben dogodek iz NOB je bil na tem mestu postavljen spomenik, ki je bil 16. 9. 1973 razstreljen in ponovno postavljen leta 1976.

Pri vrnitvi smo se spotoma ustavili v partizanskih Selah pod Obirjem, s katerimi je pobrate-

JELOVICA

Skupinska slika udeležencev izleta na Koroško s koroškim skladateljem Pavlom Kernjakom.

delal lep spomenik znani hrvaški kipar Avgustinčič. Spomenik je bil leta 1966 miniran in kasneje s pomočjo avstrijske vlade deloma obnovljen.

Spotoma smo se kasneje ustavili še pri znanem partizanu Andreju Sienčniku-Hojniku v Mokrinjah, kjer smo videli lep primer prehoda v kmečki turizem. Lepa kmetija je okusno opremljena z likovnimi stvaritvami kranjskih slikarjev. Ta kmetija — penzion daje v poletni sezoni gostoljubje holandskim turistom. Oče Hojnik, znani koroški partizan je tudi eden od koroških nosilcev priznanja Osvobodilne fronte Slovenije in je bil za časa NOB član SNOS-a.

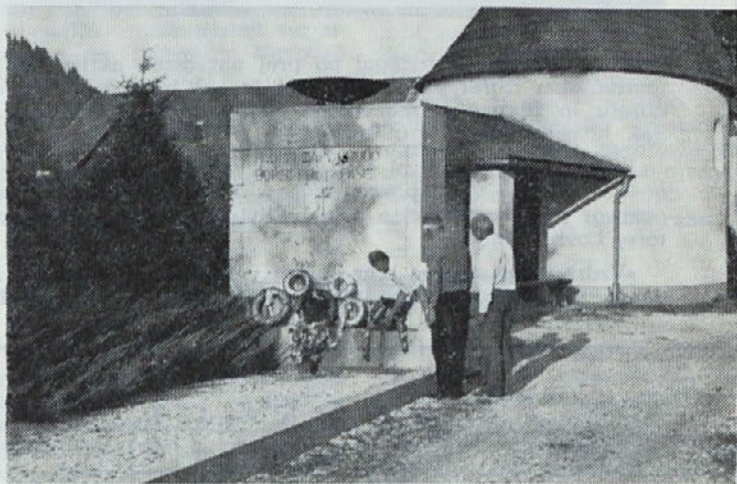
Prenočili smo v Veselah, pri znanem koroškem partizanu Janezu Wutteju-Lucu. Domačnost, ki smo je bili deležni je vse pre-

eden od vodilnih družbenih in kulturnih delavcev tega kraja.

Pot nas je nato vodila na Djekše, najsevernejšo slovensko občino na Svinjski planini. Prijetna

Andrej Sienčnik-Hojnik — nosilec zlatega znaka OF priznanja Osvobodilne fronte Slovenije — je bil v času NOB član SNOS.

Polaganje venca ZB NOV Jelovica na spomenik padlim borcem v Velikovecu.

ZAHVALA!

Pristrčno se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem, zlasti še v montažnem in strojnem oddelku, za prekrasna darila ob odhodu v pokoj.

Čas, ki sem ga preživela med vami v tovarni, mi bo ostal v lepem spominu, na kar me bodo spominjala tudi prelepa darila.

Vsem želim, da bi imeli pri svojem delu mnogo uspeha, zdravja in zadovoljstva.

MARIJA KOŠIR

na škojeloška občina, in nato še na posestvu, kjer je doma eden od članov okteta Jelovica, tov. Ogris.

Čudovita je bila vožnja po starih partizanskih poteh preko Sajde, Obirske v Zelezo kaplo, kjer smo si ogledali za zaključek znani slovenski hotel Obir.

Dobra organizacija odbora ZB in okteta Jelovica gre vsa pohvala za lepo izveden izlet, ki je nedvomno tudi lepa kulturnopolitična akcija in ustvarja nove vezi z našimi koroškimi rojaki.

Silvo Ovsenik
Slike: R. Selan

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija Škofja Loka

Ureja: odbor za obveščanje organizacije združene dela: Kustec Lidija, Radelj Janez, Batagelj Mojca, Kranjc-Kikelj Irena, Likar Janez, Zupan Anton, Zihlerl Franc.

Odgovorni urednik: Pavlin Franc